

Crna Gora
Ministarstvo prosvjete

CENTAR ZA STRUČNO
OBRAZOVANJE

STANDARD ZANIMANJA

MONTER/ MONTERKA TELEKOMUNIKACIONIH KORISNIČKIH SISTEMA

SADRŽAJ

1.	OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	2
2.	TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA	3
3.	KLJUČNI POSLOVI.....	4
3.1.	GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA	4
3.2.	GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA	5
3.3.	GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI	7
3.4.	GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI	11
3.5.	GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI.....	12
3.6.	GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA.....	12
3.7.	GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA	13
3.8.	GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA	14
3.9.	GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE.....	15
3.10.	GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA.....	16
3.11.	GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE	18
4.	OSTALE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	21
5.	REFERENTNI PODACI.....	22

Napomena:

Svi izrazi koji se u ovom dokumentu koriste u muškom rodu, obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

1. OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU

NAZIV ZANIMANJA: MONTER/ MONTERKA TELEKOMUNIKACIONIH KORISNIČKIH SISTEMA

NIVO: III

OPIS ZANIMANJA:

Monter telekomunikacionih korisničkih sistema je angažovan na pripremim poslovima za instaliranje komunikacione infrastrukture. Učestvuje u izvođenju instalacija kablovske infrastrukture, kao i u montaži i demontaži korisničke opreme telekomunikacionih korisničkih sistema. Obavlja poslove iz domena redovnog i periodičnog održavanja ovih sistema.

KOMPETENCIJE

Monter telekomunikacionih korisničkih sistema:

- Planira i organizuje sopstveni rad za realizaciju poslova izvođenja i održavanja telekomunikacionih korisničkih sistema
- Priprema resurse i radno mjesto za realizaciju poslova izvođenja i održavanja telekomunikacionih korisničkih sistema
- Izvodi pripreme radove za realizaciju poslova instaliranja sistema telekomunikacionih korisničkih sistema
- Vršiti instaliranje kablovske infrastrukture telekomunikacionih korisničkih sistema
- Vršiti instaliranje korisničke opreme telekomunikacionih korisničkih sistema
- Vršiti održavanje telekomunikacionih korisničkih sistema
- Obavlja nabavku materijala, opreme i uređaja potrebnih za realizaciju radnog zadatka
- Izrađuje radnu dokumentaciju prema propisanoj proceduri
- Vršiti nadzor nad aktivnostima pomoćnika tokom realizacije radnog zadatka
- Sprovodi postupke za kontrolu kvaliteta rada, u skladu sa normativima i drugim propisima
- Održava alat, opremu i uređaje za rad
- Obavlja komunikaciju sa nadređenima, saradnicima i korisnicima usluga, koristeći pravila poslovne komunikacije
- Sprovodi postupke i mjere za zaštitu na radu, zaštitu okoline i očuvanje zdravlja

2. TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA

Grupe poslova	Ključni poslovi
Analiza, planiranje i organizacija rada	<ul style="list-style-type: none"> - Planiranje i organizovanje sopstvenog rada za realizaciju poslova izvođenja i održavanja telekomunikacionih korisničkih sistema
Priprema posla i radnog mjesta	<ul style="list-style-type: none"> - Pripremanje resursa za realizaciju poslova izvođenja i održavanja telekomunikacionih korisničkih sistema - Pripremanje radnog mjesta za realizaciju poslova izvođenja i održavanja telekomunikacionih korisničkih sistema
Operativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Izvođenje pripremnih radova za realizaciju poslova instaliranja sistema telekomunikacionih korisničkih sistema - Instaliranje kablovske infrastrukture telekomunikacionih korisničkih sistema - Instaliranje korisničke opreme telekomunikacionih korisničkih sistema - Održavanje telekomunikacionih korisničkih sistema
Komercijalni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Nabavka materijala, opreme i uređaja potrebnih za realizaciju radnog zadatka
Administrativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Izrada radne dokumentacije
Poslovi rukovođenja	<ul style="list-style-type: none"> - Nema poslova rukovođenja
Nadzor rada	<ul style="list-style-type: none"> - Vršenje nadzora nad aktivnostima pomoćnika tokom realizacije radnog zadatka
Obezbeđivanje kvaliteta	<ul style="list-style-type: none"> - Sprovođenje postupaka za kontrolu kvaliteta rada, u skladu sa normativima i drugim propisima
Održavanje i popravke	<ul style="list-style-type: none"> - Održavanje alata, opreme i uređaja za rad
Komunikacija	<ul style="list-style-type: none"> - Obavljanje komunikacije sa nadređenima i saradnicima - Obavljanje komunikacije sa korisnicima usluga
Očuvanje zdravlja i okoline	<ul style="list-style-type: none"> - Sprovođenje postupaka i mjera za zaštitu na radu - Sprovođenje postupaka i mjera za zaštitu okoline - Sprovođenje postupaka i mjera za očuvanje zdravlja

3. KLJUČNI POSLOVI

3.1. GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA

3.1.1. Ključni posao: Planiranje i organizovanje sopstvenog rada za realizaciju poslova izvođenja i održavanja telekomunikacionih korisničkih sistema

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Monter telekomunikacionih korisničkih sistema:

- Pregleda radni nalog u cilju planiranja aktivnosti i neophodnih **resursa** za realizaciju poslova izvođenja i održavanja telekomunikacionih korisničkih sistema
Resursi: oprema, materijal, alat, uređaji i dr.
- Pregleda **tehničku dokumentaciju**, u skladu sa radnim nalogom
Tehnička dokumentacija: projektna dokumentacija (glavni projekat i projekat izvedenog stanja), dokumentacija proizvođača opreme (uputstva za montažu i održavanje, šeme i crteži), atesti i dr.
- Pregleda **tehničku regulativu** neophodnu za izvršenje radnog zadatka
Tehnička regulativa: standardi, tehnički propisi, preporuke i uputstva
- Planira vrijeme trajanja radova po fazama, u skladu sa zahtjevima radnog zadatka i u dogovoru sa nadređenima
- Izrađuje plan za obavljanje radnog zadatka

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Radna dokumentacija (radni nalog, radni zadatak i dr.)
- Tehnička dokumentacija (projektna dokumentacija, dokumentacija proizvođača i dr.)
- Tehnička regulativa iz oblasti elektronskih komunikacija (standardi, tehnički propisi, preporuke i uputstva)
- Osnove organizacije rada

3.2. GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA

3.2.1. Ključni posao: Pripremanje resursa za realizaciju poslova izvođenja i održavanja telekomunikacionih korisničkih sistema

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Monter telekomunikacionih korisničkih sistema:

- Priprema relevantnu dokumentaciju za izvođenje radnog zadatka
- Priprema **zaštitna sredstva i opremu** za realizaciju radnog zadatka, u skladu sa radnim uslovima i načinom rada
  - Zaštitna sredstva i oprema:** zaštitna obuća, zaštitna odjeća, zaštitne rukavice, šljem, štitnik za oči i lice, naočare i dr., u skladu sa važećim propisima o zaštiti na radu
- Priprema **materijal, opremu, alat i uređaje**, u skladu sa radnim zadatkom, tehničkom dokumentacijom i tehničkom regulativom
  - Materijal:** različiti tipovi komunikacionih kablova, spojnice, konektora, izolacioni materijal i dr.
  - Oprema:** risiver, *access point*, *switch*, *set-top box*, senzori, pojačavači signala, spliteri, ruteri, kamere, VoIP centrale, telefoni, audiofoni, videofoni i dr.
  - Alat i uređaji:** kliješta za krimpovanje, sječice, odvijač, bušilica, brusilica, mjerni uređaji, ispitni uređaji i dr.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Radna dokumentacija (radni nalog, radni zadatak i dr.)
- Tehnička dokumentacija (projektna dokumentacija, dokumentacija proizvođača i dr.)
- Tehnička regulativa iz oblasti elektronskih komunikacija (standardi, tehnički propisi, preporuke i uputstva)
- Zaštitne procedure za obavljanje poslova na siguran i bezbjedan način
- Zaštitna sredstva potrebna za obavljanje poslova na siguran i bezbjedan način
- Materijal i oprema za izvođenje i održavanje korisničkih sistema
- Alat i uređaji za poslove izvođenja i održavanja korisničkih sistema

3.2.2. Ključni posao: Pripremanje radnog mjesta za realizaciju poslova izvođenja i održavanja telekomunikacionih korisničkih sistema

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Monter telekomunikacionih korisničkih sistema:

- Provjera **uslove rada** na radnom mjestu, u skladu sa opštim mjerama zaštite i zdravlja na radu
Uslovi rada: osvijetljenje, buka, vibracije, hemijski uslovi, prašina, elektromagnetno polje, izvori fizičke opasnosti, klimatski uslovi (temperatura, vjetar, kiša, magla, sniježne padavine, atmosferska pražnjenja i dr.)
- Obezbeđuje radno mjesto, u skladu sa propisima o zaštiti i zdravlju na radu
- Učestvuje u provjeri ispravnosti alata, opreme i uređaja koji se koriste za izvođenje i održavanje telekomunikacionih korisničkih sistema
- Obezbeđuje da su potrebna tehnička dokumentacija, materijal, oprema i alat raspoloživi na radnom mjestu
- Podnosi izvještaj nadređenom o obavljenim poslovima pripreme radnog mjesta

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Zaštita radnog mjesta, u zavisnosti od načina i uslova rada
- Propisi o zaštiti i zdravlju na radu
- Principi rada uređaja telekomunikacionih korisničkih sistema
- Kontrola ispravnosti alata, opreme i uređaja u telekomunikacionim korisničkim sistemima
- Poslovna komunikacija

3.3. GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI

3.3.1. Ključni posao: Izvođenje pripremnih radova za realizaciju poslova instaliranja sistema telekomunikacionih korisničkih sistema

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Monter telekomunikacionih korisničkih sistema:

- Provjerava stanje postojeće kablovske infrastrukture, od pristupne tačke do lokacije krajnjeg korisnika
- Vršiti obilježavanje trase za postavljanje **telekomunikacionih kablova** od pristupne tačke do lokacije krajnjeg korisnika, u skladu sa radnim zadatkom

Telekomunikacioni kablovi: kablovi sa bakarnim paricama, koaksijalni kablovi i kablovi sa optičkim vlaknima

- Obavlja **manje građevinske radove** neophodne za izgradnju infrastrukture telekomunikacionih korisničkih sistema, korišćenjem odgovarajućeg alata, u skladu sa radnim nalogom

Manji građevinski radovi: štemanje, malterisanje, bušenje i dr.

- Obavlja **manje bravarske radove** neophodne za izgradnju infrastrukture telekomunikacionih korisničkih sistema, korišćenjem odgovarajućeg alata

Manji bravarski radovi: postavljanje tipli, postavljanje nosača, obrada materijala sječenjem, rezanjem, savijanjem, turpijanjem i dr.

- Priprema telekomunikacione kablove za povezivanje sa **korisničkom opremom**

Korisnička oprema: risiver, *access point*, *switch*, *set-top box*, senzori, pojačavači signala, spliteri, ruteri, čitači kartica, kamere, VoIP (Voice over IP) centrale, telekomunikacioni ormari, telefoni, audiofoni, videofoni i dr.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Vrste alata i način njegovog korišćenja
- Telekomunikacioni kablovi (tipovi, povezivanje, standardi)
- Materijal, oprema i uređaji za instaliranje telekomunikacionih korisničkih sistema

3.3.2. Ključni posao: Instaliranje kablovske infrastrukture telekomunikacionih korisničkih sistema

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Monter telekomunikacionih korisničkih sistema:

- Postavlja kablovske nosače telekomunikacionih kablova
- Postavlja telekomunikacione kablove od pristupne tačke do lokacije krajnjeg korisnika, u skladu sa radnim nalogom
- Terminira telekomunikacione kablove na konektore i **opremu**

Oprema: spojnice, pojačavači, razvodni paneli, komunikacioni ormari, sistemi za napajanje i dr.

- Vršiti ranžiranje svih tipova telekomunikacionih kablova, koristeći odgovarajući alat
- Učestvuje u testiranju pravilnog povezivanja postojeće i/ili nove kablovske infrastrukture i opreme, korišćenjem odgovarajućih mjernih i ispitnih uređaja

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Telekomunikacioni kablovi i konektori (tipovi, povezivanje, standardi)
- Materijal, oprema i uređaji za instaliranje telekomunikacionih korisničkih sistema
- Standardi za instalaciju i označavanje kablova i opreme
- Telekomunikaciona mjerna oprema i mjerne metode

3.3.3. Ključni posao: Instaliranje korisničke opreme telekomunikacionih korisničkih sistema

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Monter telekomunikacionih korisničkih sistema:

- Postavlja nosače i držače korisničke opreme, u skladu sa projektnom dokumentacijom, uz nadzor nadređenog
- Postavlja komunikacione ormare (rekove) u skladu sa projektnom dokumentacijom, uz nadzor nadređenog
- Montira opremu u komunikacione ormare, u skladu sa planom rasporeda opreme, uz nadzor nadređenog
- Terminira telekomunikacione kablove na korisničku opremu
- Učestvuje u instaliranju i povezivanju korisničke opreme na lokaciji krajnjeg korisnika, u skladu sa radnim nalogom
- Označava postojeću i/ili novu opremu i telekomunikacione kablove na pristupnim tačkama
- Učestvuje u testiranju funkcionalne ispravnosti instalirane korisničke opreme

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Telekomunikacioni kablovi i konektori (tipovi, povezivanje, standardi)
- Materijal, oprema i uređaji za instaliranje telekomunikacionih korisničkih sistema
- Standardi za instalaciju i označavanje kablova i opreme
- Osnovne telekomunikacione mjerne metode

3.3.4. Ključni posao: Održavanje telekomunikacionih korisničkih sistema

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Monter telekomunikacionih korisničkih sistema:

- Vršiti periodične obilaske i preglede, u cilju provjere stanja instaliranog sistema, kako bi se osigurao kvalitet servisa krajnjem korisniku, korišćenjem odgovarajućih mjernih i ispitnih uređaja
- Usklađuje **uslove rada** opreme sa propisanim uslovima u tehničkoj dokumentaciji

Uslovi rada: radna temperatura, kapacitet baterije, nepostojanje prašine, pravilan ugao kamere ili antene i dr.

- Vršiti zamjenu dotrajalih i/ili oštećenih kablova, u skladu sa radnim nalogom
- Vršiti zamjenu neispravne i/ili stare opreme novom, u skladu sa tehničkom dokumentacijom
- Pušta u rad opremu nakon popravke i/ili zamjene
- Po potrebi, ažurira softver na korisničkim uređajima, u skladu sa radnim nalogom
- Obavještava nadređenog o sprovedenim mjerama održavanja

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Telekomunikacioni kablovi i konektori (tipovi, povezivanje, standardi)
- Oprema i uređaji za sisteme telekomunikacionih korisničkih sistema
- Elementi korisničkih servisa
- Telekomunikaciona mjerna oprema i mjerne metode
- Rad sa aplikativnim softverom
- Tehnička dokumentacija (projektna dokumentacija, dokumentacija proizvođača i dr.)
- Poslovna komunikacija

3.4. GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI

3.4.1. Ključni posao: Nabavka materijala, opreme i uređaja potrebnih za realizaciju radnog zadatka

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Monter telekomunikacionih korisničkih sistema:

- Predlaže nadređenom nabavku materijala, opreme, uređaja i rezervnih djelova
- Preuzima materijal, opremu, uređaje i rezervne djelove iz skladišta
- Vršiti vizuelnu kontrolu primljenog materijala, opreme, uređaja i rezervnih djelova
- Vodi evidenciju o preuzetom materijalu, opremi, uređajima i rezervnim djelovima iz skladišta
- Prijavljuje nadređenom nepravilnosti u slučaju da pristigli materijal, oprema, uređaji i rezervni djelovi ne odgovaraju poručenim

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Način prijema i skladištenja materijala, opreme, uređaja i rezervnih djelova

3.5. GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI

3.5.1. Ključni posao: Izrada radne dokumentacije

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Monter telekomunikacionih korisničkih sistema:

- Popunjava radni nalog, u skladu sa radnim zadatkom
- Vodi evidenciju o izvršenim poslovima i realizovanim radnim nalogima u dnevniku rada, ručno i/ili elektronski
- Vodi evidenciju o utrošku materijala, opreme, uređaja i rezervnih dijelova tokom procesa rada, ručno i/ili elektronski
- Učestvuje u izradi periodičnih izvještaja o realizovanim aktivnostima

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Način popunjavanja radnog naloga
- Vođenje evidencije o izvršenim poslovima i realizovanim radnim nalogima
- Vođenje evidencije o potrošnji materijala i opreme u toku realizacije radnog zadatka
- Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija
- Poslovna komunikacija

3.6. GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA

- Nema poslova rukovođenja

3.7. GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA

3.7.1. Ključni posao: Vršenje nadzora nad aktivnostima pomoćnika tokom realizacije radnog zadatka

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Monter telekomunikacionih korisničkih sistema:

- Prati izvođenje aktivnosti pomoćnika u toku realizacije radnog zadatka
- Učestvuje u nadzoru nad sprovođenjem mjera za zaštitu na radu, zaštitu okoline i očuvanje zdravlja u toku realizacije radnog naloga

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnove organizacije rada
- Sigurnosne procedure prilikom izvođenja radova
- Poslovna komunikacija
- Radna dokumentacija (radni nalog, radni zadatak i dr.)
- Tehnička dokumentacija (projektna dokumentacija, dokumentacija proizvođača i dr.)
- Tehnička regulativa iz oblasti elektronskih komunikacija (standardi, tehnički propisi, preporuke i uputstva)

3.8. GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA

3.8.1. Ključni posao: Sprovođenje postupaka za kontrolu kvaliteta rada, u skladu sa normativima i drugim propisima

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Monter telekomunikacionih korisničkih sistema:

- Primjenjuje tehničku regulativu i standarde kvaliteta pri realizaciji radnog zadatka
- Koristi uređaje, alat i opremu, u skladu sa uputstvima proizvođača
- Obavlja faznu kontrolu dinamike i kvaliteta realizacije radnog zadatka
- Obavlja završnu kontrolu realizacije radnog zadatka

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Tehnička dokumentacija (projektna dokumentacija, dokumentacija proizvođača i dr.)
- Tehnička regulativa iz oblasti elektronskih komunikacija (standardi, tehnički propisi, preporuke i uputstva)
- Standardi kvaliteta
- Karakteristike alata, opreme i uređaja
- Način rukovanja alatom, opremom i uređajima

3.9. GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE

3.9.1. Ključni posao: Održavanje alata, opreme i uređaja za rad

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Monter telekomunikacionih korisničkih sistema:

- Pravilno odlaže alat, opremu i uređaje nakon upotrebe, vodeći računa o **uslovima skladištenja**
Uslovi skladištenja: temperatura, vlaga, prašina, svjetlost i dr.
- Vršiti **redovno održavanje** alata, opreme i uređaja, u skladu sa standardnim procedurama i/ili uputstvom proizvođača
Redovno održavanje: čišćenje, podmazivanje, zamjena potrošnih dijelova i dr.
- Prijavljuje kvarove i/ili oštećenja alata, opreme i uređaja nadređenom

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Alati, oprema i uređaji za rad (karakteristike, upotreba, način održavanja i odlaganja)
- Način i uslovi skladištenja alata, opreme i uređaja
- Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija
- Poslovna komunikacija

3.10. GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA

3.10.1. Ključni posao: Obavljanje komunikacije sa nadređenima i saradnicima

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Monter telekomunikacionih korisničkih sistema:

- Traži od nadređenog neophodne informacije i pojašnjenja za realizaciju radnog zadatka
- Daje uputstva pomoćniku za realizaciju radnog zadatka, koristeći jasnu, stručnu terminologiju
- Obavlja komunikaciju sa nadređenima i saradnicima telefonom, u pisanoj formi, elektronskom poštom ili lično, koristeći pravila poslovne komunikacije
- Izvještava nadređenog o završenom poslu koristeći jasnu, stručnu terminologiju

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Poslovna komunikacija
- Upotreba stručne terminologije
- Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija

3.10.2. Ključni posao: Obavljanje komunikacije sa korisnicima usluga

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Monter telekomunikacionih korisničkih sistema:

- Obavještava korisnike o stanju uređaja i opreme nakon obavljenog radnog zadatka
- Periodično i/ili na zahtjev obavještava korisnike o neophodnim poslovima održavanja i vremenu potrebnom za njihovo izvođenje
- Daje preporuke i uputstva korisnicima za dalje korišćenje opreme

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Poslovna komunikacija
- Upotreba stručne terminologije
- Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija

3.11. GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE

3.11.1. Ključni posao: Sprovođenje postupaka i mjera za zaštitu na radu

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Monter telekomunikacionih korisničkih sistema:

- Provjerava ispravnost zaštitnih sredstava i opreme, prema utvrđenoj proceduri i uputstvima proizvođača
- Koristi zaštitna sredstva i opremu pri radu, u skladu sa standardima i uputstvima proizvođača
- Izvodi radove, u skladu sa propisima, tako da ne ugrožava sebe i saradnike
- Sprovodi **sigurnosne procedure** na prostoru na kojem se vrše radovi

Sigurnosne procedure: provjeravanje pozicije elektroenergetskih vodova, provjeravanje stanja opreme, postavljanje zaštitne trake i dr.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Elementi zaštite na radu
- Zaštitna sredstva i oprema
- Sigurnosne procedure prilikom izvođenja radova
- Opasnosti usljed nepravilnog korišćenja zaštitnih sredstava prilikom izvođenja radova

3.11.2. Ključni posao: Sprovođenje postupaka i mjera za zaštitu okoline

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Monter telekomunikacionih korisničkih sistema:

- Izvodi radove efikasno, bez nepotrebnog utroška materijala i ugrožavanja okoline
- Sortira različite vrste otpadnog materijala na odgovarajući način, u skladu sa propisima o zaštiti životne sredine, procedurama organizacije i uputstvima proizvođača djelova i opreme
- Odlazuje otpad, u skladu sa propisima o zaštiti životne sredine, procedurama kompanije i uputstvima proizvođača djelova i opreme
- Održava mjesto izvođenja radova čistim i urednim do finalizacije i primopredaje izvedenih radova

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Značaj zaštite životne sredine
- Ekološki standardi za odlaganje otpadnog materijala
- Procedure reciklažnog postupka i iskorišćenja hemijskog, metalnog, plastičnog, električnog i elektronskog otpadnog materijala
- Propisi iz oblasti upravljanja otpadom

3.11.3. Ključni posao: Sprovođenje postupaka i mjera za očuvanje zdravlja

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Elektrotehničar za održavanje računarske opreme:

- Sprovodi preventivne mjere za očuvanja sopstvenog zdravlja i zdravlja svojih saradnika
- Pruža prvu pomoć saradniku u slučaju povrede na radu, u skladu sa propisanom procedurom
- Pruža prvu pomoć saradniku u slučaju električnog udara, u skladu sa propisanom procedurom
- Učestvuje u evakuaciji i spašavanju saradnika u slučaju opšte opasnosti, u skladu sa propisanom procedurom
- Vršiti kontrolu popunjenosti kompleta prve pomoći, u skladu sa zakonskom regulativom

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnove pružanja prve pomoći
- Procedure prilikom pružanja prve pomoći u slučaju električnog udara
- Procedure za postupanje u slučaju opšte opasnosti

4. OSTALE INFORMACIJE O ZANIMANJU

Sektor i podsektor prema NOK-u	Sektor: Inženjerstvo, proizvodne tehnologije (mašinstvo i obrada metala, elektrotehnika i automatizacija i dr.) Podsektor: Elektrotehnika
Šifra i naziv zanimanja ili grupe zanimanja prema SKZ/ ISCO-u	7422 Instalateri i serviseri informaciono-komunikacione opreme
Tipično radno okruženje i uslovi rada	Monter telekomunikacionih korisničkih sistema radi kod operatora i privrednih subjekata koji se bave izvođenjem i održavanjem elemenata telekomunikacionih korisničkih sistema za rezidencijalne i biznis korisnike. Radi u otvorenim, poluotvorenim i zatvorenim prostorima. Poslove obavlja pretežno u stojećem položaju, a po potrebi i na visini i/ili u kablovskim oknima. Prilikom rada može biti izložen vremenskim nepogodama, uslovima povećanog nivoa elektromagnetnog polja, buke i prašine. Uobičajen je rad u smjenama, kao i rad na terenu sa produženim radnim vremenom, a moguća su i dežurstva.
Srodna zanimanja	Elektrotehničar telekomunikacionih korisničkih sistema, Elektrotehničar elektronskih sigurnosnih sistema, Monter telekomunikacionih prenosno-pristupnih mreža, Pomoćnik montera elektronske komunikacione infrastrukture
Ostale informacije	

5. REFERENTNI PODACI

Naziv dokumenta: Standard zanimanja Monter/ Monterka telekomunikacionih korisničkih sistema

Kod dokumenta: SZ-050230-MTKS

Datum usvajanja dokumenta: 21. decembar 2017. godine

Sjednica nadležnog Savjeta na kojoj je dokument usvojen: XIX sjednica Savjeta za kvalifikacije

Radna grupa za izradu dokumenta:

1. Doc. dr Enis Kočan, doktor elektrotehničkih nauka, docent, Elektrotehnički fakultet Univerziteta Crne Gore
2. Doc. dr Maja Delibašić, doktor elektrotehničkih nauka, docent, Fakultet za informacione tehnologije Univerziteta „Mediterran“
3. Mr Maroje Delibašić, magistar elektronike, telekomunikacija i računara, menadžer za operativne poslove, „Ericsson AB Stockholm“ D.S.D.
4. Ratko Vujović, diplomirani inženjer elektrotehnike, predsjednik Skupštine Strukovne komore elektroinženjera, Inženjerska komora Crne Gore
5. Aleksandra Dujović, diplomirani ekonomista, HR biznis partner, Crnogorski Telekom A.D. Podgorica
6. Branislav Vukićević, diplomirani inženjer elektrotehnike, analitičar poslovnih zahtjeva, Telenor Crna Gora
7. Dragan Grubor, elektrotehničar telegrafskih i telefonskih uređaja, rukovodilac poslovnog razvoja, Telemont d.o.o.
8. Dražen Vukmirović, diplomirani inženjer elektrotehnike, tehnički direktor, Telemont d.o.o.
9. Slavica Jovanović, diplomirani inženjer elektrotehnike, nastavnik, JU Srednja elektrotehnička škola „Vaso Aligrudić“ Podgorica

Koordinatori:

Sandra Brkanović, diplomirani inženjer elektrotehnike, rukovodilac Odjeljenja za istraživanje i razvoj kvalifikacija, Centar za stručno obrazovanje

Marina Braletić - Taljanović, diplomirani inženjer elektrotehnike, samostalni savjetnik I u Odjeljenju za istraživanje i razvoj kvalifikacija, Centar za stručno obrazovanje

Ostale informacije:

Lektura: Magdalena Jovanović, samostalni savjetnik I za odnose sa javnošću, organizaciju događaja i lektorisanje, Centar za stručno obrazovanje

Dizajn i tehnička obrada: Danilo Gogić, savjetnik I – administrator, Centar za stručno obrazovanje